

Postbus 797, 2130 AT Hoofddorp

Gemeente Den Helder
T.a.v. het College van B&W
Postbus 36
1780 AA Den Helder

behandeld door George Schipper

telefoon 023 556 34 00

bijlage(n) Kadernota Cocensus 2022-2026

Verzenddatum 8 december 2020

onderwerp Aanbieden Begroting Cocensus 2022

Geacht College,

Hierbij bieden wij u de Kadernota 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus aan. Deze Kadernota is vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur Cocensus van 25 november 2020.

Conform de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2020 verzoeken wij u om de Kadernota 2022 aan te bieden aan uw gemeenteraad. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten kunnen omtrent de Kadernota 2022 van Cocensus uiterlijk voor 1 maart 2021 hun gevoelens bij het Dagelijks Bestuur van Cocensus doen blijken. De Kadernota 2022 zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur Cocensus van 12 maart 2021 vastgesteld worden.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van Cocensus,
namens dezen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'G. Schipper'. The signature is stylized and written over a light blue horizontal line.

George Schipper
Directeur Cocensus

cocensus

Kadernota 2022 – 2026

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
1. Hoofddoelstelling	2
2. Algemeen.....	2
3. Doelstellingen 2022.....	5
4. Verwachtingen 2023 – 2026.....	6
5. Doorontwikkelingen staand beleid	8
6. Financiële kader	11

Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2022-2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus (Cocensus).

In de Kadernota worden de algemene, financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2026 gepresenteerd.

Deze Kadernota is als volgt opgebouwd:

1. Hoofddoelstelling.
2. Algemeen.
3. Doelstellingen 2022.
4. Verwachtingen 2023 – 2026.
5. Doorontwikkelingen staand beleid.
6. Wat gaan we doen.
7. Financiële kader.

1. Hoofddoelstelling

Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie met als belangrijkste doelstellingen om efficiënter te opereren en de kwaliteit van de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de lokale heffingen te borgen.

De uitvoeringswerkzaamheden betreffen de uitvoering van de Wet WOZ (herwaardering), de aanslagoplegging van diverse gemeentelijke heffingen, de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. Cocensus verzorgt de contacten met de Waarderingskamer, CBS en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschap). De levering van WOZ-gegevens aan Dataland komt te vervallen. Dataland wordt per 1 januari 2022 opgeheven. De secretariaatswerkzaamheden ten behoeve van het landelijk Geo-beraad en de kennisbank worden overgenomen door de VNG. De data-uitlevering is onderdeel van het Kadaster. De belangrijkste reden om Dataland op te heffen is het feit dat met het openbaar worden van de WOZ-waarden van woningen de rol van Dataland als leverancier van WOZ-waarden is komen te vervallen.

2. Algemeen

De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling, er is dus sprake van verlengd openbaar bestuur. Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard, Langedijk, Den Helder, Uitgeest, Castricum en Heiloo.

Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Daarnaast voert Cocensus een aantal specifieke taken uit, zoals uitvoering van de BAG voor een enkele deelnemer. Deze taken liggen in het verlengde van de basistaken en hierover zijn afzonderlijke afspraken met de deelnemers gemaakt via de dienstverleningsovereenkomst. Met de deelnemers zijn afspraken gemaakt over de wederzijds te leveren prestaties, deze liggen vast in de afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten.

Wettelijk kader

Nederland kent een gesloten belastingsysteem. Dat wil zeggen dat gemeenten alleen die belastingen en heffingen mogen invoeren die limitatief zijn opgesomd in de wet. Gemeenten hebben daarbij de keuze om deze belastingen toe te passen. Voor de volledigheid, het bestuur van Cocensus gaat hier niet over, deze bevoegdheid is nadrukkelijk achtergebleven bij de besturen van de individuele

deelnemers. De Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) biedt het kader voor de waardering van onroerende zaken, zoals woningen en bedrijfspanden. Op grond van de Wet WOZ dienen alle onroerende zaken jaarlijks gewaardeerd te worden.

Onderscheid soorten heffingen

Heffingen bestaan uit belastingen, bestemmingsheffingen en retributies. Het voornaamste kenmerk van belastingen (zoals OZB) is dat de opbrengst naar de algemene middelen gaat. Bij bestemmingsheffingen en retributies (zoals de rioolheffing en leges) wordt de opbrengst gebruikt om de kosten te dekken van de door de gemeente verleende diensten. De gemeente brengt als dienstverlenende instantie een vergoeding in rekening voor gemaakte kosten voor een bepaalde inspanning (bijvoorbeeld het in behandeling nemen van een vergunningaanvraag of de aanleg en onderhoud riolering). Bestemmingsheffingen en retributies mogen wettelijk niet meer dan 100% kostendekkend zijn.

Het verschil tussen bestemmingsheffingen en retributies is dat de eerste heffing ook verschuldigd is als er niet direct van een tegenprestatie sprake is. Een voorbeeld hiervan is de afvalstoffenheffing. Deze heffing is ook verschuldigd als de gebruiker van een woning geen afval aanbiedt. Bij retributies is er altijd sprake van een (directe) tegenprestatie, zoals bijvoorbeeld de verstrekking van een vergunning.

Bezwaar en beroep

Jaarlijks worden veel aanslagen opgelegd. Tegen deze aanslagen kunnen bezwaarschriften worden ingediend. Deze kunnen verschillende redenen hebben. In het geval van de gecombineerde aanslag (WOZ-beschikking, OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting ed.) gaat het enerzijds om bezwaren tegen de hoogte van de waardevaststelling en anderzijds tegen de belastingplicht of tegen het gehanteerde tarief. Cocensus handelt de bezwaarschriften binnen de daarvoor geldende termijnen af.

Voor fiscale bezwaarschriften geldt dat de wettelijke termijn eindigt aan het einde van het jaar waarin de aanslag is vastgesteld. Nagenoeg alle bezwaarschriften tegen de WOZ en gemeentelijke belastingen handelt Cocensus binnen deze termijn af. Ingeval van afwijking ligt de oorzaak in de omstandigheid dat er nog gesprekken lopen met de belastingplichtige of diens vertegenwoordiger. Na afdoening van het bezwaarschrift heeft belanghebbende nog de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de Rechtbank, hoger beroep bij het Gerechtshof of van cassatie bij de Hoge Raad.

Kwijtschelding

Iedereen betaalt in principe mee aan de voorzieningen van de deelnemers. Uitzondering daarop zijn burgers die een inkomen hebben dat lager is dan, of gelijk is aan 100% van de bijstandsnorm. In die gevallen kan (gedeeltelijk) kwijtschelding worden verleend. Iedere individuele deelnemer heeft vastgelegd welke heffingen in aanmerking komen voor kwijtschelding en voor welke omvang. Kwijtschelding wordt met name mogelijk gemaakt voor de hondenbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Bij de toepassing van het kwijtscheldingsbeleid zijn de deelnemers gebonden aan regelgeving vanuit het Rijk. Alle deelnemende gemeenten hebben door middel van een kwijtscheldingsbesluit besloten de maximale ruimte binnen het kwijtscheldingsbeleid toe te passen. Daarbij is er ook een mogelijkheid voor kwijtschelding van kleine zelfstandige ondernemers

Voorafgaande aan de jaarlijkse aanslagoplegging wordt onderzocht in hoeverre belastingplichtigen die in het voorafgaande belastingjaar kwijtschelding hebben gekregen, ook voor de komende aanslag

hiervoor in aanmerking kunnen komen. Hiertoe wordt een inkomenstoets via het Inlichtingenbureau verzorgd. Een positief resultaat leidt tot een geautomatiseerde kwijtschelding.

Het huidige takenpakket heffingssoorten belastingjaar 2022 voor de verschillende deelnemers *

Belastingsoort	Haarlem	Haarlemmermee	Hillegom	Beverwijk	Wormerland	Oostzaan	Alkmaar	Bergen nh	Heerhugowaard	Langedijk	Den Helder	Uitgeest	Castricum	Heiloo
Onroerendezaakbelastingen	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Afvalstoffenheffing	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Rioolheffing	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Hondenbelasting	V	V		V	V	V				V		V	V	
Roerende Woon- en Bedrijfsruimtenbelasting	V			V	V	V						V	V	
Toeristenbelasting	V	V		V	V	V	V	V		V	V	V	V	V
Forensenbelasting					V			V		V	V	V	V	
Parkeerbelasting	V	V		V			V	V						
Parkeervergunningen	V													
Precariobelasting	V		V	V			V	V			V	V	V	
Precariobelasting K&L	V	V	V	V	V	V	V	V		V			V	
Reclamebelasting	V						V					V	V	
BIZ-heffing	V	V												
Leges	V			V	V	V	V	V		V	V	V	V	V
Liggelden Woonschepen		V												
Grafrechten			V	V	V	V		V		V	V	V	V	V
Baatbelasting							V							
Reinigingsrecht										V				
Binnenhavengeld				V										
Zeehavengeld				V										
Vermakelijkhedenretributie				V										
Marktgeld				V								V		

* gebaseerd op de kennis per 01-10-2020

3. Doelstellingen 2022

Besparing op huisvesting

In april 2021 zal Cocensus nieuwe huisvesting betrekken. De werkzaamheden worden uitgevoerd in één gezamenlijk pand, waarbij is gekozen voor een optimaal duurzaam concept met een energie-neutrale huishouding. In het meerjarenperspectief wordt er rekening mee gehouden dat vanaf 2022 de verhuizing naar één pand en de besparing op energielasten een kostenbesparing van structureel 2% gaan opleveren.

Duurzaamheid

Voor het concept van de nieuwe huisvesting is door het bestuur van Cocensus het streven naar optimalisering van de duurzaamheid meegegeven. In het algemene zin is bij de aanbesteding van zowel de hoofdaannemer als de onderaannemers als harde eis certificering op gebied van duurzaamheid gevraagd en is ook de bouw van het pand en het kantoorconcept volgens de richtlijnen van duurzaamheid ontwikkeld. De certificering betreft BREEAM-NL. Dat is sinds 2009 de certificeringsmethode voor een duurzaam gebouwde omgeving. BREEAM staat voor Building Research Establishment Environmental Assessment Method en wordt in meer dan 80 landen wereldwijd gebruikt. Dat is onder meer terug te vinden in de bijna 300 zonnepanelen die op het dak worden geplaatst en waar inmiddels van het Ministerie een jaarlijkse subsidie van 70.000 euro is toegezegd. Maar ook in de warmtepompen op basis van lucht en de optimale luchtzuivering. Daarnaast wordt op het terrein een eigen transformatorhuis gebouwd voor de opslag van energie. Deze energie kan ook worden benut voor de 22 oplaadpunten. Andere voorbeelden zijn het groene gevelconcept is en de eigen specifieke afvalscheiding, waarvoor een drietal ondergrondse containers worden aangelegd.

Verdere besparingen op bedrijfsvoering Cocensus

Naast de besparingen op het gebied van huisvestingslasten wordt er onderzocht of voor de komende jaren er meerdere besparingen mogelijk zijn op de bedrijfsvoeringslasten van Cocensus of op de gezamenlijke lasten van Cocensus en de deelnemende gemeenten. Een viertal zaken worden nader onderzocht en uitgewerkt:

Thuiswerken

Mede door de gedwongen lock-down is het beeld over het thuiswerken in positieve zin aan het veranderen. Naast het feit dat medewerkers er aan gewend raken en er de voordelen van inzien, wordt er ook steeds meer beleid ontwikkeld om het thuiswerken te faciliteren. Uiteraard vraagt dit ook een andere wijze van managen en moet er ruimschoots aandacht worden besteed aan (het organiseren van) de sociale interactie tussen medewerkers. De ervaringen van 2020 leiden wel tot het inzicht dat het verhuren van een deel van de ruimten in het nieuwe pand een serieuze optie is.

Gegevensbeheer

De hoofdactiviteit van Cocensus zou je kunnen omschrijven als het verzamelen van subject- en objectgegevens teneinde deze om te zetten in gemeentelijke belastingaanslagen.

Een deel van met name de objectgegevens worden ook door gemeenten zelf verzameld. Daarbij is op onderdelen sprake van dubbel werk of investeringen in soortgelijke applicaties. Vanuit de doelstelling: enkelvoudig muteren voor meervoudig gebruik is het de moeite waard om de mogelijkheid van efficiencybesparingen niet alleen vanwege het dubbele werk, maar ook vanuit het oogpunt van schaalvoordelen te onderzoeken.

Klantencontact

In 2020 heeft Cocensus voor het eerst de KCC-werkzaamheden voor de BUCH-gemeenten uitgevoerd en ervaringen opgedaan met de eerste lijnsopvang. De tweede lijn (dwanginvordering, bezwaren) wordt reeds door Cocensus voor alle gemeenten gedaan. Het overnemen van de volledige KCC-activiteiten voor alle gemeenten is een reële mogelijkheid. Groot voordeel is dat alle burgers gelijk bij de bron worden geholpen, zeker als het gaat om specifieke zaken, zoals bijvoorbeeld betalingsregelingen. Nu is er toch in een groot aantal gevallen sprake van terugbelafspraken of doorverbindingen. Dat betekent dat de burger niet gelijk wordt geholpen, maar dat er een extra schakel is in het proces. Naast een kwaliteitsverbetering in de directe dienstverlening aan de burgers kan een besparing voor de gemeenten gerealiseerd worden.

Handhaving

Vroeger verrichte een gemeente best veel handhavingsactiviteiten (bevolkingscontroleur, woningtoezicht, controle terrassen etc.). Deze functies zijn bij nagenoeg alle gemeenten komen te vervallen. En daarmee is er ook een reëel risico dat er belastingopbrengsten worden misgelopen. Denk aan geregistreerde leegstand, die wel onderverhuurd wordt; de inname van gemeentelijk grondgebied etc. Cocensus heeft nog wel functionarissen die op straat lopen, met name voor de inventarisatie van het onderhoudsniveau van woningen, voor de inventarisatie van de stand van zaken bij nieuwbouw en voor de controle op vergunningsvrije aanbouw.

Het is een reële gedachte dat extra aandacht voor handhaving zich terugverdiend via extra belastingopbrengsten. Met daarnaast ook het aspect van rechtvaardigheid en rechtmatigheid.

Tussentijdse audit ISO 9001:2015

Cocensus heeft de ambitie om gezien te worden als een toonaangevend samenwerkingsverband op het gebied van basisregistraties en belastingen, waarbij er een goede verhouding is tussen de kwaliteit en de prijs van de dienstverlening. In 2009 is gericht op de bedrijfsprocessen van Cocensus de ISO-certificering verkregen. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. In 2018 is de certificering behouden voor een periode van 3 jaar, in 2021 zal er een verlengingsaudit plaatsvinden en in 2022 een tussentijdse audit. Cocensus streeft ernaar om een succesvolle her-certificering te doorlopen.

4. Verwachtingen 2023 – 2026

Voor Cocensus zal in die zin een nieuwe situatie ontstaan, dat er geen sprake meer is van huur van kantoorruimte, maar van eigendom. Voor de exploitatie betekent dit dat er een eigen verantwoordelijkheid gaat gelden voor de onderhoud van het kantoor. In de meerjarenexploitatie is rekening gehouden met de vorming van een onderhoudsvoorziening.

Op landelijk niveau zijn er diverse ontwikkelingen die zich bezig houden met het gebruik van Big Data. Er zijn inmiddels al taxatiemodellen in de maak, die een herwaardering uitvoeren met gebruikmaking van openbare data, inclusief omgevingsfactoren, waarmee goede resultaten worden geboekt. De modellen zijn geavanceerd en instaat om met behulp van A.I. (Artificial Intelligence) zichzelf te verbeteren. Cocensus participeert in een pilot.

Tot slot is er een werkgroep actief die zich richt op de mogelijkheden van verbreding van het lokale belastingstelsel. Een aantal eerder initiatieven op dit gebied (denk aan Rinnooy Kan) zijn op de achtergrond verdwenen. Gelet op het kabinetsbeleid lijkt het nieuwe initiatief een meer serieuze kans te hebben. Cocensus participeert in diverse landelijke werkgroepen.

Risico

We zien forse een toename van het aantal bezwaren die zijn ingediend door de zogenaamde No Cure No Pay bureaus (NCNP). Van de 2,5% ingediende bezwaren is meer dan de helft afkomstig van deze bureaus. Deze bureaus springen in op feitelijk de wet WOZ, die zodanig is ingericht dat een taxatiewaarde wordt gezien als een exacte waarde. De rechterlijke macht kan hier in meegaan in beroepsprocedures. Kort samengevat: met een verkregen doorlopende machtiging maken de bureaus bezwaar en gaan vervolgens in beroep. Indien de rechter besluit tot een (marginale) aanpassing van de waarde ontvangt het bureau een proceskostenvergoeding van 600-1.200 euro. De belastingbetaler krijgt een aanpassing van de waarde en een lagere aanslag van enkele euro's. Er is derhalve een aantrekkelijk verdienmodel voor de bureaus ontstaan. De belastingbetaler merkt daar in voorkomende gevallen marginaal iets van; sterker nog juist door de te betalen proceskostenvergoedingen zullen de belastingtarieven alleen maar gaan stijgen.

Er zijn reeds (bij de VNG) initiatieven aangedragen om het modelwaarde in de Wet te krijgen. Dat maakt dat het geen exacte waarde meer is en dat taxatiewaarden een bandbreedte hebben, waardoor er geen bezwaren/beroepen gehonoreerd worden als de waarde nog binnen deze bandbreedte blijven. Daarnaast is gevraagd om het fenomeen van de doorlopende machtiging te stoppen. Bureaus worden zo in staat gesteld om een bestand op te bouwen en dezelfde woning kan zo maar over bijvoorbeeld 5 jaar weer opgevoerd worden met een iets anders geformuleerd bezwaar. Waarom niet, net als bij de Rijksbelastingdienst de machtiging jaarlijks laten vernieuwen.

Beide initiatieven hebben niet tot resultaat geleid.

De volgende stap zou kunnen zijn dat het verdienmodel wordt teruggebracht. De proceskostenvergoedingen liggen in de factor 100 ten opzichte van hetgeen het de burger oplevert met daarbij het risico dat juist vanwege die proceskostenvergoedingen de tarieven omhoog gaan.

Het valt op dat er op politiek gebied weinig aandacht is voor enerzijds het verdienmodel (maak er bijvoorbeeld 50 euro van) en anderzijds de praktijken van de bureaus (colportage, onjuiste reclame, niet kunnen intrekken machtiging). Op moment dat het model tot redelijke proporties wordt teruggebracht is er bij Cocensus in e volle breedte al snel sprake van een besparing van € 500.000 (€ 250.000 proceskostenvergoeding + € 250.000 kosten afhandelen bezwaar/beroep).

5. Doorontwikkelingen bestaand beleid

Automatisering

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie belast met geautomatiseerde bulkprocessen. Automatisering is de ruggengraat van de organisatie en op het moment dat deze uitvalt, stagneert of fouten geeft levert dit direct grote organisatorische problemen op met financiële gevolgschade. Opvang wordt gerealiseerd door de adoptie van 'ICT as a service'. In 2019 is een start gemaakt met het uitbesteden van de werkzaamheden ICT door middel van een service level agreement (SLA's), verder is er in 2019 een contract afgesloten voor het beheren van de data van Cocensus. Dankzij deze 'full service' is Cocensus de komende jaren volledig ontzorgd en is de continuïteit zowel voor de medewerkers als voor de burgers geborgd.

Bij de outsourcing zijn specifieke afspraken rond beveiliging en bescherming van persoonsgegevens gemaakt. Naast specifieke certificering van het datacenter en van de softwareleverancier van de belastingapplicatie zijn ook verwerkersovereenkomsten gesloten om de privacy van burgers te waarborgen op moment dat er door een derde partij onderhoudswerkzaamheden aan de software worden verricht. Daarnaast worden door de partijen als onderdeel van de afgesloten SLA jaarlijks een penetratietest door eigen hackers en zogenaamde vulnerabilty scan's uitgevoerd. Hierover wordt gerapporteerd in de maandelijkse rapportages over de uitvoering van de SLA's. De testen en scans worden zowel op de fysieke infrastructuur als op de virtuele netwerken ("in the cloud") uitgevoerd. Naast veiligheidseisen zijn in de SLA ook performance-eisen opgenomen over de prestaties (snelheid) en over de beschikbaarheid voor de burger (applicatie moet 99,9% in de lucht zijn).

Daarnaast zijn zowel de eigen website, het belastingportaal als ook de belastingpagina's van de gemeentelijke websites doorgelicht en aangepast conform de door het rijk opgestelde richtlijnen van digitale toegankelijkheid voor de burger. In januari 2021 zullen al deze websites door een externe partij geaudit worden en na een positieve audit ook gecertificeerd worden.

MijnOverheid

Cocensus is sedert november '15 aangesloten op MijnOverheid. Met ingang van de aanslagoplegging in februari '16 is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om aanslagen gemeentelijke belastingen, dit inclusief de bekendmaking van de WOZ-waarde, te plaatsen op MijnOverheid. Bij het grote kohier van februari 2016 is 18% van de aanslagen via MijnOverheid aangeboden. Van de aanslagen belastingjaar 2020 is reeds in 40% aangeboden via MijnOverheid.

E-Gouw

Met E-Gouw biedt Cocensus inwoners & bedrijven de mogelijkheid om hun belastinggegevens digitaal te raadplegen. Inwoners kunnen met hun DigiD en bedrijven via RSIN in combinatie met hun aanslagbiljetnummer inloggen.

In dit belastingportaal wordt samen met de leverancier voortdurend gewerkt aan het vereenvoudigen van de mogelijkheden voor burgers. Zo is het sinds 2 jaar een stuk gemakkelijker om een bezwaar of een kwijtscheldings verzoek in te dienen, zowel digitaal als vertrouwd via de post. Ook de machtiging voor automatische incasso kan digitaal worden afgegeven, maar op verzoek sturen wij jaarlijks nog zo'n 3.000 machtigingen per post op naar burgers die dat niet digitaal willen of kunnen afgeven. De begeleidende teksten op bijsluiters of brieven zijn samen met het bureau Taal vereenvoudigd. In 2020 is het betalen via Ideal geïntroduceerd en daar is ontzettend veel gebruik van gemaakt. In 2021 zullen de mogelijkheden om zelf mutaties aan te brengen ten behoeve van de aangifte, denk aan hondenbelasting of toeristenbelasting verder vereenvoudigd worden.

De automatiseringsgraad neemt in snel tempo toe. Omdat dat echter niet voor iedereen even vanzelfsprekend of gemakkelijk is, blijft er ook aandacht voor telefonisch of schriftelijk contact met de burgers. De klantencontacten nemen zelfs toe, en in de bijsluiter bij de belastingaanslagen wordt duidelijk vermeld dat er naast digitaal contact ook persoonlijk contact met Cocensus mogelijk is. Aardig om te vermelden is dat wij jaarlijks op verzoek zo'n 500 acceptgiro's naar burgers sturen die nog gebruik maken van een mogelijkheid om te betalen, die bij de meeste mensen al in de vergetelheid is geraakt.

Algemene verordening gegevensbescherming en de Wet melding datalekken

Met ingang van 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) ter vervanging van de Wet bescherming persoonsgegevens in werking getreden. Hiermee is nationale wetgeving vervangen door een Europese wetgeving gericht op de bescherming van persoonsgegevens.

Cocensus heeft gelet op voornoemde ontwikkelingen een aantal maatregelen genomen, dit vooral gericht op het versturen en ontvangen van gegevens waarbij persoonsgegevens betrokken zijn. Bij de behandeling van een verzoek tot levering van gegevens aan een deelnemende gemeente dient vooraf aangegeven te worden welke wettelijke grondslag aan het verzoek ten grondslag ligt. Ingeval een wettelijke grondslag ontbreekt kan levering niet plaatsvinden. Kan er wel tot levering worden over gegaan, dan zal dit op een beveiligde wijze plaatsvinden. Anderzijds kunnen terugbelverzoeken vanuit de gemeentelijke KCC's niet meer via een email aan Cocensus verstrekt worden maar dienen deze geregistreerd te worden door gebruik te maken van het zogenaamde baliescherm. Hiermee worden deze terugbelafspraken binnen de belastingapplicatie geregistreerd.

Verdere ontwikkeling gemeenschappelijke regeling Cocensus

De gemeenschappelijke regeling Cocensus heeft met een omvang van 14 deelnemende gemeenten in een beheersgebied van 750.000 inwoners en met een personeelsbestand van 130 formatieplaatsen (150 medewerkers) een solide omvang. Het beheersgebied loopt van Hillegom tot Den Helder en bevindt zich voornamelijk aan de westkant van Noord-Holland en met een Hillegom een klein gebied in Zuid-Holland. Op het moment dat er verzoeken komen tot toetreding tot de Gemeenschappelijke regeling Cocensus, mogelijk ook geïnitieerd door gemeentelijke herindelingen, zal eerst nader onderzocht worden wat de gevolgen van verdere groei zijn voor de bedrijfsvoering en beheersbaarheid van de GR en wat de gevolgen zijn voor de huidige deelnemers van de GR. Hierbij geldt als uitgangspunt dat een eventuele uitbreiding zich bevindt binnen het benoemde beheersgebied van Cocensus.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Planning
Herhuisvesting	Aflopen huidig huurcontract.	Kostenbesparing structureel 2%	Vanaf 2022
Beleid thuiswerken	Nieuwe werkwijze	Mogelijk kostenbesparing	Vanaf medio 2021
Onderzoek verdere besparingen op gebied van gegevensbeheer, klantencontacten en handhaving	Efficiëntere bedrijfsvoering	Kostenbesparing	Vanaf 2022
Tussentijdse audit ISO 9001:2015	Autonome ontwikkeling.	Binnen de lopende begroting.	2022

6. Financiële kader

Prijscompensatie

Voor 2022 voorspelt het Centraal Plan Bureau dat de consumentenprijsindex (hicp) 1,5% hoger ligt dan het voorgaande jaar, dit blijkt uit het Centraal Economisch Plan september 2020.

Loonontwikkeling

Voor het vaststellen van de loonontwikkeling is gekeken naar de door het CPB gepubliceerde cijfers het Centraal Economisch Plan 2020 waarin een stijging van 1,5% per 1 januari 2022 wordt voorzien.

Gewogen gemiddelde

Voor het begrotingsjaar 2022 is voor de bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling een gewogen percentage vastgesteld van 1,5%. Dit percentage is opgebouwd uit een verwachte loonkostenstijging 1,5% en een materiele kostenstijging van 1,5%. Gelet op de huidige salarislasten telt in de weging het looncomponent voor 66% en het materiele component voor 34% mee.

Wijzigingen indexcijfers

Bij het opstellen van de kadernota wordt uitgegaan van de meest recente cijfers van het CPB. Dat kan leiden tot aanpassingen van bovengenoemde indexcijfers. Daarnaast zullen de toegepaste indexcijfers uiteraard ook tussentijds worden getoetst en vergeleken met de werkelijke ontwikkelingen en bestaat er de mogelijkheid om de indexcijfers en het gewogen gemiddelde middels een wijziging van de begroting van Cocensus aan te passen.

Weerstandsvermogen

Het Bestuur heeft vastgesteld dat in feite de deelnemende gemeenten garant staan en derhalve een achtervangfunctie hebben indien de GR geconfronteerd wordt met grote onverwachte, niet te beïnvloeden kostenposten. Dat betekent dat de GR niet op voorhand hoeft te worden voorzien van een weerstandsvermogen.

De GR kent een strak begrotingsregime, inclusief efficiencytaakstellingen. Dat betekent dat het realiseren van de begroting op zich al een succes is en er geen ruimte is voor het vooraf ramen van dotaties aan de reserve. Mochten er overschotten ontstaan in de jaarrekening, dan is afgesproken dat de GR deze overschotten mag toevoegen aan de reserve tot een gemaximeerd bedrag van € 250.000. Een reserve van € 250.000 is toereikend om risico's in de bedrijfsvoering op te vangen. Deze risico's betreffen toch met name de personeelsrisico's als gevolg van doorgaans wat langere uitval of noodzakelijke aanschaf van software als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving.

Berekening gemeentelijke bijdrage op basis van begroting 2021:

Gemeentelijke bijdrage 2021:	€ 14.752.800
Bij: Loon en prijsindexatie (1,5%):	€ 221.300
Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 14.974.100

Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief 2021-2025 (vastgesteld in juni 2020) vertoonde het volgende beeld:
(bedragen x € 1.000)

	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatiesaldo	0	+ 74	+ 113	+ 298	+ 387

Het overzicht vertoont een toenemend overschot mede veroorzaakt door afnemende kapitaallasten. Met het outsourcen van ICT is er een afnemende behoefte aan investeringen op dat terrein. Er schuilt nog wel een mogelijkheid in het feit, dat er voor de nieuwe huisvestingssituatie in eigendom investeringen op termijn noodzakelijk zullen zijn. Per saldo wordt wel verwacht dat er in ook de komende meerjarenbegroting op basis van deze kadernota sprake zal zijn van een oplopend overschot.

Kengetallen

Kengetal	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
1. Netto schuldquote	87%	81%	73%	67%	59%	52%
2. solvabiliteit	1,8%	2,4%	3,4%	5,7%	8,7%	12,4%
3. structurele exploitatieruimte	0,0%	0,5%	0,8%	2,0%	2,6%	2,9%

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Cocensus ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

De solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de Cocensus in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van Cocensus bestaat volgens artikel 42 BBV-Besluit begroting en verantwoording uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte:

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV-Besluit begroting en verantwoording vastgelegd en moet conform het BBV-Besluit begroting en verantwoording ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd.

Het uitgangspunt van Cocensus is om altijd een sluitende begroting te presenteren, de doelstelling is dan ook om de structurele exploitatieruimte altijd rond de 0% te houden.

Bijlage

CPB raming 2022- 2025 – publicatie september 2020

Tabel 1.1 Kerngegevens voor Nederland, 2001-2025

	2001- 2004	2005- 2008	2009- 2013	2014- 2017	2018- 2021	2022- 2025
	mutaties per jaar in %					
Internationale economie						
Relevant wereldhandelsvolume goederen en diensten	3,8	6,1	1,6	4,7	0,8	4,3
Concurrentenprijs (a)	-3,5	0,6	1,3	1,6	0,6	0,8
Olieprijs (dollars per vat, niveau in eindjaar)	36,1	96,3	107,8	54,3	45,1	51,7
Eurokoers (dollar per euro, niveau in eindjaar)	1,24	1,47	1,33	1,13	1,14	1,19
Lange rente Nederland (niveau in eindjaar in %)	4,1	4,2	2,0	0,5	-0,3	0,0
Volume bbp en bestedingen						
Bruto binnenlands product (bbp, economische groei)	1,2	2,9	-0,4	2,1	0,6	1,6
Consumptie huishoudens	1,0	0,9	-0,8	1,4	0,5	1,6
Consumptie overheid	2,8	4,0	0,8	0,7	2,3	1,6
Investerings (inclusief voorraden)	-1,0	5,5	-3,7	5,5	1,4	1,7
Uitvoer van goederen en diensten	3,0	5,0	2,2	5,0	1,6	3,5
Invoer van goederen en diensten	2,8	5,0	1,7	5,3	2,5	3,7
Prijzen, lonen en koopkracht						
Prijs bruto binnenlands product	2,8	2,2	0,8	0,7	2,1	1,3
Uitvoerprijs goederen en diensten, exclusief energie	-0,4	1,3	0,8	0,2	0,9	0,8
Prijs goedereninvoer	-1,9	3,3	1,4	-2,2	-0,5	0,9
Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)	3,1	1,7	2,0	0,5	1,8	1,5
Loonvoet bedrijven (per uur) (c)	3,3	2,8	1,9	1,6	2,2	1,8
Ca-loon bedrijven (d)	3,0	2,0	1,6	1,3	2,1	1,5
Koopkracht, statisch, mediaan alle huishoudens		0,5	-0,7	1,3	1,0	-0,1